

Waterkwaliteit bepalen

Instructie

1. Verzamel een jampotje water uit je monsterplek en laat het minimaal drie minuten staan
2. Noteer het type water (een meer, vijver, sloot of beek) en de locatie.
3. Maak een foto van het water in je jampotje
4. Beantwoord de vragen hieronder en krijg een indicatie over de kwaliteit van het water!

Vragenlijst

Kijk vanaf de kant naar het water

1. Is het water helder genoeg om vanaf de kant de bodem te zien?
 - a. Bodem is heel goed zichtbaar
 - b. Met moeite is de bodem te zien
 - c. De bodem is niet zichtbaar
2. Wat voor drijflaag (alg of kroos) is te zien en hoeveel bedraagt de bedekking?
 - a. Minder dan 5% van het oppervlak
 - b. 5-25% van het oppervlak
 - c. >25% van het oppervlak
3. Zijn er ondergedoken waterplanten en wat is de geschatte bedekking?
 - a. > 75% van het oppervlak
 - b. 25 – 75% van het oppervlak
 - c. < 25% van het oppervlak
4. Hoe gevarieerd is de watervegetatie?
 - a. Heel divers met verschillende soorten
 - b. Maximaal 3 soorten waterplanten
 - c. Uniform, slechts 1 soort

7. Ruik aan je potje. Geurt het water?

- a. Het is reukloos
- b. Het ruikt een beetje, maar niet naar rotte eieren
- c. Duidelijke geur van rotte eieren

Wat vind jij in het water? Hierboven zie je van linksboven naar rechtsonder: wormen, bloedzuigers, platwormen, slakken, mossels, muggenlarven, kokerjuffers, spinnen, mijten, salamander, kikkers, haften en eendagsvliegen.

Kijk naar het water in je potje

5. Welke kleur heeft het water?
 - a. Geen kleur.
 - b. Licht bruine of gele kleur
 - c. Donderbruine kleur
 - d. Duidelijk groene kleur
6. Zie je slib op de bodem van de jampot?
 - a. Nauwelijks tot geen bezinksel
 - b. Een klein beetje
 - c. Er ligt veel slib op de bodem

Wat leeft er in het water?

8. Schep met een netje in het water
Welke dieren vind je?
 - a. Een grote variatie aan eendagsvliegen, libellen, kokerjuffers, wantsen, kevers en een paar slakken en wormen
 - b. Veel wantsen en kevers, maar eendagsvliegen, libellen en kokerjuffers ontbreken nagenoeg
 - c. Veel poel- en schijfhoornslakken
 - d. Veel wormen, bloedzuigers en rode muggenlarven
 - e. Juist weinig dieren

25 september tot en met 1 oktober 2017

Waterkwaliteit bepalen

Wat is de waterkwaliteit van jouw water? Elk antwoord op de vragen op de voorkant van dit blad krijgt een aantal punten. Tel het aantal punten van je vragenlijst bij elkaar op. En lees hieronder hoe het met de kwaliteit van je water gesteld is.

Antwoord a = 1 punt

Antwoord b = 2 punten

Antwoord c = 4 punten

Antwoord d = 5 punten

Antwoord e = 6 punten

Minder dan 14 punten = Goede waterkwaliteit

Helder water is een eerste aanwijzing dat de waterkwaliteit goed is. Daarnaast is een goed ontwikkelde ondergedoken watervegetatie een teken van een goed functionerend watersysteem en dus van een goede waterkwaliteit. Deze ondergedoken planten groeien het beste als het water zo kleurloos mogelijk is. Dan krijgen ze namelijk genoeg licht.

Als er weinig bezinsel op de bodem van je jampotje ontstaat, zitten er weinig slibdeeltjes in het water, een indicatie dat geen sprake is van werveling van de bodemdeeltjes door vissen zoals brasems of wind. Geurloos water betekent dat het water en de waterbodem niet sterk vervuild zijn.

Als alle bovenstaande factoren goed zijn, is de kans op gevarieerde macrofauna groter. Veel verschillende dieren vinden is een bevestiging van goede waterkwaliteit. De eendagsvliegen en kokerjuffers bijvoorbeeld zijn afhankelijke van een goede zuurstofhuishouding over een langere periode en hun aanwezigheid indiceert dat dit in orde is. Diverse libellen hebben een lange levensduur onder water en over die langere periode moet de waterkwaliteit ook goed geweest zijn.

14 tot 30 punten = Matige waterkwaliteit

Een matige troebeling van het water is een teken dat er deeltjes in het water zitten, dit heeft invloed op de hoeveelheid licht die beschikbaar is voor de ondergedoken waterplanten. Ook een laag kroos of alg op het water neemt licht voor de ondergedoken planten weg. Kroos en alg groeien vooral op water dat teveel voedingsstoffen bevat. De kans is hierdoor kleiner dat er een goed ontwikkelde ondergedoken watervegetatie aanwezig is. Gekleurd water kan een aanwijzing zijn van de aanwezigheid van zuren in het water. Als het water een beetje stinkt, wijst dat erop dat er al dieren en planten doodgaan door de huidige omstandigheden. Je vindt dus vaak veel minder dieren in water met een matige kwaliteit. De aanwezigheid van grote aantallenpoel- en schijfhoornslakken duidt erop dat er veel algen aanwezig zijn wat een gevolg is van te voedselrijke omstandigheden.

Meer dan 30 punten = Slechte waterkwaliteit

Troebel water is een indicatie voor slechte waterkwaliteit. De troebeling wordt veroorzaakt door veel rondrijvende deeltjes in het water die ervoor zorgen dat er niet veel licht doordringt in de waterkolom. Dit heeft negatieve effecten voor de ondergedoken waterplanten. Als er bovendien bovenop het water veel algen of kroos drijven, is dit een teken dat er te veel voedingsstoffen in het water zitten en wordt het licht nog meer weggenomen voor de ondergedoken waterplanten. Als er hierdoor maar een kleine hoeveelheid soorten waterplanten voorkomen, is het hele systeem sterk verstoord. Er kan dan in de nacht zuurstofgebrek optreden onder water. Hierdoor kunnen er weinig tot geen dieren leven. Een donkere kleur van het water is een aanwijzing dat het water lang in contact heeft gestaan met het veen en daarmee humuszuren zijn uitgewisseld. In zand- en kleigebieden duidt zo'n bruine kleur op een verontreiniging. Als het water erg stinkt, weet je dat het rottingsproces verloopt zonder zuurstof waarbij sulfide vrijkomt dat die geur veroorzaakt. Een indicatie van een slechte waterkwaliteit.

